

við 1980
Nr. 89
24. des.

kr.
kr.
kr.
kr.
kr.
kr.
kr.
kr.
kr.

ixla
egi.
áð-
ann
erði
emt
glur

lds-
að
um

var 1984
Nr. 45
15. maí

eda
næð
um

öld,
gar-
na.
eda
ðar
um
vél-
un-
að-
rar
og
nu-

örn

1984 Lög um lántöku Áburðarverksmiðju ríkisins.

- Nr. 49
28. maí
- **1. gr.** Áburðarverksmiðju ríkisins er heimilt að taka lán að fjárhæð allt að 80 millj. kr. sem ríkissjóður ábyrgist í samræmi við ákvæði 6. gr. fjárlaga fyrir árið 1983. Ríkisstjórninni er heimilt að greiða helming hvernar afborgunar og vaxta af láni þessu og skulu þær greiðslur metnar sem stofnframlag ríkissjóðs í Áburðarverksmiðju ríkisins vegna byggingar saltþéturssýruverksmiðju.
- **2. gr.** Lög þessi öðlast þegar gildi.

3. Bankar og lánastofnanir.

1986 Lög um Seðlabanka Íslands.

I. kafli. Skipulag bankans og hlutverk.

- Nr. 36
5. maí
- **1. gr.** Seðlabanki Íslands er sjálfstæð stofnun sem er eign ríkisins en lýtur sérstakri stjórn skv. lögum þessum.
- **2. gr.** Ríkissjóður ber ábyrgð á öllum skuldbindingum Seðlabankans. Heimili og varnarþing Seðlabankans er í Reykjavík.
- **3. gr.** Hlutverk Seðlabankans er:
- a. að annast seðlaútgáfu, láta slá og gefa út mynt og vinna að því að peningamagn í umferð og framboð lánsfjár sé hæfilegt miðað við það að verðlag haldist stöðugt og framleiðslugeta atvinnuveganna sé hagnýtt á sem fyllstan og hagkvæmestan hátt,
 - b. að varðveita og efla gjaldeyrisvarasjóð er nægi til þess að tryggja frjáls viðskipti við útlönd og fjárhagslegt öryggi þjóðarinnar út á við,
 - c. að kaupa og selja erlendan gjaldeyri, fara með gengismál og hafa umsjón og eftirlit með gjaldeyrisviðskiptum,
 - d. að vera ríkisstjórninni til ráðuneytis um allt er varðar gjaldeyris- og peningamál,
 - e. að annast bankaviðskipti ríkissjóðs,
 - f. að vera banki innlánsstofnana, hafa eftirlit með bankastarfsemi og stuðla að heilbrigðum verðbréfa- og peningaviðskiptum,
 - g. að gera sem fullkomnastar skýrslur og áætlanir um allt sem varðar hlutverk bankans,
 - h. að annast önnur verkefni sem samrýmanleg eru tilgangi bankans sem seðlabanka.
- **4. gr.** Í öllu starfi sínu skal Seðlabankinn hafa náð samstarf við ríkisstjórnina og gera henni grein fyrir sköðunum sínum varðandi stefnu í efnahagsmálum og framkvæmd hennar. Sé um verulegan ágreining við ríkisstjórnina að ræða er seðlabankastjórn rétt að lýsa honum opinberlega og skýra skoðanir sínar. Hún skal engu síður telja það eitt meginhlutverk sitt að vinna að því að sú stefna, sem ríkisstjórnin markar að lokum, nái tilgangi sínum.
- Seðlabankinn skal eigi sjaldnar en tvisvar á ári senda ráðherra greinargerð um þróun og horfur í peningamálum, greiðslujafnaðar- og gengismálum.
- II. kafli. Seðlaútgáfa og mynt.**
- **5. gr.** Seðlabankinn hefur einkarétt til að gefa út peningaseðla og láta slá og gefa út mynt eða annan gjaldmiðil er geti gengið manna á milli í stað peningaseðla eða löglegrar myntar.
- Seðlar og mynt, sem bankinn gefur út, skulu vera lögeyrir til allra greiðslna með fullu ákvæðisverði.
- Ráðherra ákveður að fengnum tillögum Seðlabank-

ans lögun, útlit og fjárhæð seðla þeirra og myntar, sem bankinn gefur út, og lætur birta auglýsingu um það efni.¹⁾

¹⁾ Augl. 117/1980.

III. kafli. Innlend viðskipti Seðlabankans.

- **6. gr.** Seðlabankinn tekur við innlánnum frá innlánsstofnunum en til þeirra teljast viðskiptabankar, sparisjóðir, innlánsdeildir samvinnufélaga og aðrar stofnanir og félög sem heimilt er lögum skv. að taka við innlánnum frá almenningi til geymslu og ávöxtunar. Þó skal Seðlabankanum heimilt að semja við Lánastofnun sparisjóðanna um sameiginlegan viðskiptareikning sparisjóða hjá bankanum.
- Þegar sérstaklega stendur á má ákveða í reglugerð að Seðlabankinn taki við innlánnum frá öðrum peningastofnunum en greinir í 1. mgr.
- Seðlabankinn setur nánari reglur um viðskipti sín skv. þessari grein.
- **7. gr.** Seðlabankinn getur veitt peningastofnunum, sem eiga innlánsviðskipti við bankann, sbr. 6. gr., lán með kaupum verðbréfa eða á annan hátt gegn tryggingum sem bankinn metur gildar.
- Seðlabankanum er heimilt að veita innlánsstofnunum lán með þeim kjörum að höfuðstóll lánsins sé greindur í ákveðnum erlendum gjaldeyri, endurgreiðsla höfuðstóls og vaxta sé háð breytingum á gengi ákveðins erlends gjaldeyris eða breytingum á gengi íslenskrar krónu. Sé höfuðstóll greindur í ákveðnum erlendum gjaldeyri skal innlánsstofnun greiða lántaka lánsfé í íslenskum krónum miðað við kaupgengi hins erlenda gjaldeyris á lántöku-degi. Með erlendum gjaldeyri er einnig átt við reiknings-einingar sem byggðar eru á fleiri en einum gjaldmiðli og notaðar eru í almennum lánsviðskiptum á alþjóðamarkaði.
- Seðlabankinn setur nánari reglur um viðskipti sín skv. þessari grein.
- **8. gr.** Þegar sérstaklega stendur á getur Seðlabankinn ákveðið með samþykki ráðherra að innlánsstofnanir skuli eiga fé á bundnum reikningi í bankanum er nemi tilteknu hlutfalli af heildarinnlánsfé hjá hverri stofnun eða af ráðstöfunarfé hennar. Með ráðstöfunarfé í lögum þessum er átt við allt það fé sem innlánsstofnun hefur til útlána. Þó er heimilt að undanskilja tiltekna flokka útlána að fengnu samþykki ráðherra. [Á sama hátt skal Seðlabanki Íslands láta sömu reglur, eða jafngildar, gilda um verðbréfasjóði með kaupskyldu á öruggum verðbréfum, einkum ríkisskuldabréfum, eftir því sem við getur átt.]¹⁾
- Seðlabankinn getur ákveðið að tiltekinn hluti aukningar innlána eða ráðstöfunarfjár við hverja stofnun skuli bundinn á reikningi í bankanum enda fari heildarinnlánsfé eða ráðstöfunarfé, sem viðkomandi stofnun sé skylt að eiga í Seðlabankanum, ekki fram úr því hámarki sem sett er í 1. mgr.
- Seðlabankinn setur nánari reglur um grundvöll og framkvæmd bindingar skv. 1. og 2. mgr. þessarar greinar að fengnu samþykki ráðherra.
- [Seðlabankanum er enn fremur heimilt að setja innlánsstofnunum reglur um lágmark eða meðaltal lauss fjár sem þeim ber ætíð að hafa yfir að ráða. Með lausu fé er átt við íslenskan gjaldmiðil í sjóði, óbundin nettóinnlán í íslenskum gjaldmiðli í bönkum, heildareignir að frádregnum heildarskuldum, sem bundnar eru gengi er-

1986
Nr. 36
5. maí

1986
Nr. 36
5. maí

lendra gjaldmiðla, ríkisvixla eða aðrar sambærilegar eignir.¹⁾
□ [Seðlabankanum er heimilt að setja innlánsstofnun- um reglur um gengisbundnar eignir og skuldir þeirra (gjalddeyrissjöfnuð), svo og endurlánajöfnuð sem miði að því að hlutaðeigandi innlánsstofnanir skuli sjá til þess að slíkar eignir séu í jafnvægi þannig að gengisáhrætti sé sem minnst. Seðlabankinn getur beitt innlánsstofnanir viður- lögum samkvæmt ákvæðum 41. gr. sé ákvörðunum bankans í þessum efnnum ekki hlítt.]¹⁾

¹⁾L. 11/1989, 1. gr.

■ 9. gr. Seðlabankinn ákveður vexti af innlánnum við bankann og af lánum sem hann veitir.

□ [Seðlabankinn getur að fengnu samþykki ráðherra bundið vaxtaákvæðanir innlánsstofnana takmörkunum til að tryggja að raunvextir útlána innlánsstofnana verði höflegir og eigi hærri en þeir eru að jafnaði í helstu viðskiptalöndum Íslendinga, svo og til að draga úr óhæfilegum vaxtamun milli inn- og útlána að teknu tilliti til annarra tekna innlánsstofnana.

□ Hafi Seðlabanki Íslands hlutast til um vexti hjá innlánsstofnunum á grundvelli þessarar greinar getur bankinn, meðan sú íhlutun varir, að fengnu samþykki ráðherra, bundið ávöxtunarkröfur og annað endurgjald fyrir fjármagn í viðskiptum eignarleigufyrirtækja, verðbréfafyrirtækja og verðbréfasjóða takmörkunum sem miðast við hliðstæða áhættuflokka. Setur Seðlabankinn um það nánari reglur.]¹⁾

□ Ákvæðanir Seðlabankans skv. 2. mgr. skulu birtar í Lögbirtingablaði.

¹⁾L. 11/1989, 2. gr.

■ 10. gr. Seðlabankinn er viðskiptabanki ríkissjóðs og annast fyrir hann hvers konar bankaþjónustu. Skulu innlán ríkissjóðs geymd í Seðlabankanum eftir því sem við verður komið.

□ Seðlabankanum er heimilt að veita ríkissjóði lán til skamms tíma. Skulu slík lán greiðast upp innan þriggja mánaða frá lokum hvers fjárhagsárs með lántöku eða annarri fjárfloflun utan Seðlabankans. Ríkisvixlar, skuldabréf og önnur verðbréf, sem eru gefin út af ríkissjóði og Seðlabankinn kaupir á verðbréfamarkaði eða af peningastofnunum til þess að stuðla að jafnvægi á peningamarkaði, skulu ekki teljast lán til ríkissjóðs skv. ákvæðum þessarar greinar.

■ 11. gr. Seðlabankinn má kaupa og selja ríkisskuldabréf og önnur trygg verðbréf og skal hann vinna að því að á komist skipuleg verðbréfavíðskipti. Er honum í því skyni heimilt að stofna og starfrækja í samvinnu við innlánsstofnanir og viðurkennda verðbréfamiðlara verðbréfaþing þar sem verslað er með verðbréf. Seðlabankinn setur reglur um verðbréfaþingið¹⁾ að fengnu samþykki ráðherra.

□ Seðlabankanum er heimilt að stofna til skuldbindinga innanlands með útgáfu verðbréfa með ákvæði þess efnis að höfuðstóll og/öðra vextir séu bundnir gengi erlends gjalddeyrir. Um skattalega meðferð bréfanna gilda sömu reglur og gilda hverju sinni um innlán í bönkum og sparissjóðum.

¹⁾Reglur 166/1990.

■ 12. gr. Heimilt er Seðlabankanum að reka önnur bankaviðskipti sem samrýmanleg geta talist hlutverki hans sem seðlabanka. Hann skal ekki annast viðskipti

sem skv. lögum, venju eða eðli máls teljast verkefni innlánsstofnana. Honum er því óheimilt að skipta við almenning og keppa um viðskipti við innlánsstofnanir. Rísi ágreiningur um ákvæði þessarar greinar sker ráðherra úr.

IV. kafli. Bankaeftirlit.

■ 13. gr. Seðlabankinn hefur eftirlit með því að innlánsstofnanir hagi starfsemi sinni í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir sem hverju sinni gilda um starfsemi þeirra.

□ Verkefni þetta skal falið sérstakri deild í bankanum er nefnist bankaeftirlit og starfar hún undir yfirstjórn bankastjórnar og bankaráðs. Ráðherra skipar forstöðumann bankaeftirlitsins og skal hann eigi skipaður til lengri tíma en sex ára í senn. Forfallist forstöðumaður um stundarsakir getur ráðherra að fengnum tillögum bankaráðs sett mann í hans stað.

□ Sérstök samstarfsnefnd ráðuneytis og Seðlabanka fylgist með starfsemi bankaeftirlitsins. Í nefndinni skulu eiga sæti fulltrúi ráðuneytis, einn bankastjóri Seðlabankans og forstöðumaður bankaeftirlitsins. Ráðherra skipar formann nefndarinnar.

■ 14. gr. Bankaeftirlitið skal athuga bókhald og reikninga innlánsstofnana og kanna að öðru leyti fjárhag og starfsemi þeirra svo oft sem þurfa þykir. Innlánsstofnunum er skylt að veita bankaeftirlitinu aðgang að öllu bókhaldi sínu, fundargerðum, skjölum, verðmætum og öðrum gögnum í vörslu stofnunarinnar, er varða starfsemina, og veita að öðru leyti þær upplýsingar, sem bankaeftirlitið telur nauðsynlegar til eftirlits, með þeim hætti og svo oft sem óskað er.

■ 15. gr. Bankaeftirlitið skal fylgjast með að útlán og aðrar skuldbindingar viðskiptaáðila við innlánsstofnun séu í samræmi við þá áhættu sem í viðskiptunum felst með hliðsjón af greiðslutryggingum, fjárhagslegum styrkleika innlánsstofnunar og eigin fé stofnunarinnar. Sama gildir um heildarskuldbindingar fleiri en eins viðskiptaáðila sem eru svo fjárhagslega tengdir að með tilliti til útlánaáhrætti verður að skoða sameiginlega skuldbindingar þeirra við innlánsstofnun.

■ 16. gr. Bankaeftirlitið getur krafist þess að innlánsstofnanir:

a. veiti reglulega upplýsingar um efnahag og rekstur á þann hátt og svo sundurliðað sem óskað er,

b. veiti aðrar upplýsingar sem það telur nauðsynlegar vegna eftirlitsins.

■ 17. gr. Komi í ljós við athaganir bankaeftirlitsins skv. ákvæðum þessa kafla að innlánsstofnun fylgir ekki lögum og öðrum reglum sem gilda um starfsemi hennar skal bankaeftirlitið krefjast þess að úr því sé bætt innan ákveðins frests.

□ Hafi stjórn innlánsstofnunar vanrækt skyldu sem á henni hvílir skv. lögum, reglugerðum eða samþykktum getur bankaeftirlitið boðað til fundar í stjórn stofnunarinnar um leiðir til úrbóta. Fulltrúi bankaeftirlitsins skal sitja fundinn með málfrelsi og tillögurétti og stýrir hann fundinum.

□ Bankaeftirlitinu er heimilt að gera athugasemdir ef það telur hag eða rekstur innlánsstofnunar óheilbrigðan enda þótt ákvæði 1. og 2. mgr. eigi ekki við.

□ Sé kröfum eða athugasemdum bankaeftirlitsins um úrbætur ekki sinnt getur það gripið til viðurlaga gagnvart

1986
Nr. 36
5. maí

1986
Nr. 36
5. maí

innlánsstof heimilt að andi stofnu inum aðg skjölum, v sinni vörsl eftirlitsma að sitja fu tillögurétt viðkoman
□ Kröfur bankaeftir tilkynntar banka og ræða. Þá s starfsemi
V. kafli.

■ 18. gr. ríkisstjórn erlendum Innan þei og sölugu vegna aln fellt niðu
□ Ákvar ast við a viðskiptu grundvöl
□ Seðlal sjóð land tryggum og gjalde

■ 19. g. sparissjóð versla m bankinn bankanu leyfa þó:

■ 20. g. kvæmd g við alþjó ar. Hann varðar g taka að verður s

■ 21. g. sjóð er t
□ Enn erlendis enda ko

■ 22. g. versluni verslun Seðlaba krefjast einstakl
□ Í reg Seðlaba skipan reglur t eftirlits

¹⁾Rg. 2

verkefni
ipta við
ofnanir.
er ráð-

ad inn-
ið lög,
lda um

inum er
irstjórn
rstöðu-
iður til
maður
llögum

abanka
ni skulu
abank-
skipar

g reikn-
hag og
ofnun-
ið öllu
tum og
a starf-
r, sem
ð þeim

tlán og
tofnun
n felst
slegum
rinnar.
ns við-
ð tilliti
skuld-

inlans-

kstur á

nlegar

rlitsins
ir ekki
iennar
innan

sem á
sktum
unar-
is skal
hann

idur ef
igðan

ns um
gnvart

1986
Nr. 36
5. maí

innlánsstofnun, sbr. 41. gr. Bankaeftirlitinu er þá einnig heimilt að skipa fulltrúa sinn eftirlitsmann með viðkomandi stofnun. Er stofnuninni skylt að veita eftirlitsmanninum aðgang að öllu bókhaldi sínu, fundargerðum, skjölum, verðmætum og öðrum gögnum, sem hún hefur í sinni vörslu, og veita að öðru leyti þær upplýsingar sem eftirlitsmaður óskar eftir. Eftirlitsmaðurinn hefur rétt til að sitja fundi í stjórn stofnunarinnar með málfrelsi og tillögurétti. Kostnaður við störf eftirlitsmanns greiðist af viðkomandi innlánsstofnun.

□ Kröfur, athugasemdir og fyrirhugaðar aðgerðir bankaeftirlitsins skv. þessari grein skulu þegar í stað tilkynntar ráðherra, bankaráði hlutadeigandi viðskiptabanka og félagsstjórn sé um aðra innlánsstofnun að ræða. Þá skal Seðlabankinn gefa ráðuneytinu skýrslu um starfsemi bankaeftirlitsins eigi sjaldnar en tvisvar á ári.

V. kafli. Gengismál og erlend viðskipti.

■ 18. gr. Seðlabankinn ákveður að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar verðgildi íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldeyri, svo og mörk kaup- og sölugengis. Innan þeirra marka skráir Seðlabankinn daglega kaup- og sölugengi þeirra gjaldeyrismála sem þörf er á vegna almennra viðskipta. Seðlabankinn getur einhliða fellað niður gengisskráningu um stundarsakir.

□ Ákvarðanir um gengi íslensku krónunnar skulu miðast við að halda sem stöðugustu gengi og ná jöfnuði í viðskiptum við útlönd en tryggja jafnframt rekstrargrundvöll útflutningsatvinnuvega og samkeppnisgreina. □ Seðlabankinn skal leitast við að efla gjaldeyrisvarasjóð landsins og varðveita hann, eftir því sem unnt er, í tryggum og auðseldjanlegum verðbréfum eða innlánnum og gjaldeyri sem nota má til greiðslu hvar sem er.

■ 19. gr. Auk Seðlabankans hafa viðskiptabankar, sparisjóðir og Lánastofnun sparisjóðanna rétt til að versla með erlendan gjaldeyri innan marka sem Seðlabankinn ákveður að fengnu samþykki ráðherra. Seðlabankanum er heimilt að fengnu samþykki ráðherra að leyfa pósthjórinni að versla með erlendan gjaldeyri.

■ 20. gr. Seðlabankinn hefur með höndum framkvæmd greiðslusamninga við önnur ríki, svo og viðskipti við alþjóðafjármálastofnanir í umboði ríkisstjórnarinnar. Hann skal vera ríkisstjórninni til ráðuneytis um allt er varðar gjaldeyrismál, þar á meðal erlendar lántökur, og taka að sér framkvæmd í þeim efnum eftir því sem um verður samið.

■ 21. gr. Til þess að varðveita og efla gjaldeyrisvarasjóð er Seðlabankanum heimilt að taka lán erlendis.

□ Enn fremur er Seðlabankanum heimilt að taka lán erlendis í því skyni að endurlána fé þetta innanlands enda komi ábyrgð ríkissjóðs til við endurlánið.

■ 22. gr. Seðlabankinn hefur umsjón með gjaldeyrisversluninni og eftirlit með því að lögum og reglum um verslun með og ráðstöfun á erlendum gjaldeyri sé fylgt. Seðlabankanum er heimilt vegna þessa verkefnis að krefjast hvers konar upplýsinga um gjaldeyrismál frá einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum.

□ Í reglugerð, er ráðherra gefur út að fengnum tillögum Seðlabankans skv. ákvæðum þessara laga og laga um skipan gjaldeyris- og viðskiptamála, skal setja nánari reglur um meðferð gjaldeyris og framkvæmd gjaldeyris-eftirlits.¹⁾

¹⁾Rg. 211/1988.

■ 23. gr. Seðlabankinn er fyrir ríkisins hönd fjárhagslegur aðili að Alþjóðagjaldeyrissjóðnum.

VI. kafli. Hagskýrslugerð.

■ 24. gr. Seðlabankinn safnar skýrslum og gerir áætl-
anir um greiðslujöfnuð, gjaldeyris- og peningamál og annað sem hlutverk bankans varðar og skal hann birta opinberlega sem rækilegastar upplýsingar um þau efni.

□ Skylt skal öllum aðilum, sem hlut eiga að máli, að láta bankanum í té þær upplýsingar sem hann þarf á að halda vegna hagskýrslugerðar og nýtur hann í þessu efni sömu réttinda og Hagstofa Íslands og leggja sömu viðurlög við ef út af er brugðið.

VII. kafli. Stjórn bankans.

■ 25. gr. Yfirstjórn Seðlabankans er í höndum viðskiptaráðherra og bankaráðs svo sem fyrir er mælt í lögum þessum. Stjórn bankans er að öðru leyti í höndum bankastjórnar.

■ 26. gr. Í bankastjórn Seðlabankans eiga sæti þrír bankastjórar. Bankastjórnin kys sér formann úr sínum hópi til þriggja ára í senn.

□ Ráðherra skipar bankastjóra að fengnum tillögum bankaráðs. Bankastjórar skulu eigi skipaðir til lengri tíma en sex ára í senn.

□ Forfallist bankastjóri um stundarsakir getur ráðherra að fengnum tillögum bankaráðs sett mann í hans stað.

■ 27. gr. Bankastjórnin ber ábyrgð á rekstri Seðlabankans og fer með ákvörðunarvald í öllum málefnum hans sem ekki eru öðrum falin með lögum þessum.

□ Bankastjórnin heldur fundi svo oft sem þurfa þykir og hvenær sem einhver bankastjóranna óskar þess.

□ Undirskrift tveggja bankastjóra þarf til að skuldbinda bankann. Þó er bankaráðinu heimilt að veita tilteknum starfsmönnum bankans umboð til þess að skuldbinda bankann með undirskrift sinni í tilteknum málefnum. Skal nánar kveðið á um umboð til skuldbindingar í reglugerð.

■ 28. gr. Bankaráð ákveður laun og önnur ráðningarkjör bankastjóra. Við starfslok skulu bankastjórar fá greidd biðlaun í tólf mánuði, jafnhá föstum launum er starfi þeirra fylgdu. Eigi bankastjóri rétt til eftirlauna fellur niður greiðsla biðlauna. Taki bankastjóri við annarri stöðu á biðlaunatíma fellur niður greiðsla biðlauna ef stöðunni fylgja jafnhá eða hærri laun, ella greiðist launamismunurinn til loka biðlaunatímans. Bankaráð ákveður eftirlaun bankastjóra.

□ Bankastjórum og aðstoðarbankastjórum er óheimilt að sitja í stjórn stofnana og atvinnufyrirtækja utan bankans eða taka þátt í atvinnurekstri að öðru leyti nema slíkt sé boðið í lögum eða um sé að ræða stofnun eða atvinnufyrirtæki sem bankinn á aðild að.

■ 29. gr. Að fengnu álitu bankaráðs getur ráðherra vikið bankastjóra úr starfi. Í uppsagnarbréfi skal tilgreina ástæður uppsagnar. Bankastjóri skal eiga rétt á fullum launum í eitt til þrjú ár, þó aldrei lengur en til loka ráðningartíma, og eftirlaunum skv. nánari ákvörðun bankaráðs. Segi bankastjóri upp starfi áður en ráðningartíma hans er lokið skal hann njóta fastra launa í allt að tólf mánuði og eftirlauna skv. ákvörðun bankaráðs.

□ Hafi bankastjóri brotið af sér í starfi getur ráðherra vikið honum úr starfi fyrirvaralaust án launa.

■ 30. gr. Bankaráð Seðlabankans skipa fimm menn kjörnir hlutbundinni kosningu af Alþingi til fjögurra ára í

1986
Nr. 36
5. maí

1986
Nr. 36
5. maí

senn ásamt jafnmörgum til vara. Ráðherra skipar formann bankaráðs til fjögurra ára úr hópi hinna kjörnu aðalmanna og annan varaformann.

□ Ráðherra ákveður þöknun bankaráðsmanna.

■ **31. gr.** Bankaráð hefur yfirumsjón með starfsemi Seðlabankans og skal bankastjórnin hafa náð samráð við bankaráð um stefnu bankans almennt og leita álits þess um ákvarðanir í mikilvægum málum er stefnu bankans varða, svo sem um ákvarðanir samkvæmt 8. gr. og 2. mgr. 9. gr. Enn fremur skal bankastjórnin gefa bankaráði reglulega skýrslur um störf bankans og þróun gjaldeyris- og peningamála.

□ Bankaráð gerir tillögur um reglugerð bankans og erindisbréf bankastjóra er ráðherra gefur út.

□ Bankaráð heldur fundi eftir þörfum en að jafnaði ekki sjaldnar en hálfsmánaðarlega. Formaður bankaráðs undirbýr fundi bankaráðs með bankastjórn. Bankastjórnar sitja fundi bankaráðs og taka þátt í umræðum nema bankaráð ákveði annað.

□ Bankaráð skal hafa eftirlit með öllum eignum bankans, taka ákvarðanir um framkvæmdir og ráðstöfun á tekjuafgangi að því marki sem annað er ekki ákveðið í lögum.

■ **32. gr.** Fundir bankaráðs eru lögmætir ef þeir bankaráðsmenn eru á fundi. Afl atkvæða ræður úrslitum við afgreiðslu máls.

■ **33. gr.** [Sérstök endurskoðunardeild skal starfa við bankann undir umsjón bankaráðs. Auk þess skal endurskoðun hjá Seðlabanka Íslands framkvæmd af Ríkisendurskoðun og skoðunarmanni, sem ráðherra skipar til fjögurra ára í senn, og skal hann vera löggiltur endurskoðandi.]¹⁾

¹⁾L. 11/1989, 3. gr.

■ **34. gr.** Bankaráð ræður forstöðumann endurskoðunardeildar Seðlabankans og segir honum upp starfi. Bankaráð ákveður laun og önnur ráðningarkjör þessa starfsmanns.

□ Bankastjórn ræður alla aðra starfsmenn bankans og segir þeim upp starfi. Ráðning aðstoðarbankastjóra er þó háð samþykki bankaráðs.

VIII. kafli. Reikningsskil.

■ **35. gr.** Reikningsár Seðlabankans er almanaksárið. Fyrir hvert reikningsár skal gera ársreikning og skal gerð hans lokið svo fljótt sem auðið er.

□ Um gerð ársreiknings fer eftir lögum og góðri reikningsskilavenju, bæði að því er varðar uppsetningu reiknings, mat á hinum einstöku liðum og önnur atriði.

□ Ráðherra skal setja nánari reglur um reikningsskil og gerð ársreiknings að fengnum tillögum bankaráðs.

■ **36. gr.** Að lokinni endurskoðun á ársreikningi bankans skal hann undirritaður af bankastjórn og staðfestur af bankaráði. Hafi bankaráðsmaður fram að færa athugasemdir við ársreikning skal hann undirritaður með fyrirvara og koma skal fram hvers eðlis fyrirvarinn er.

□ Endurskoðaður reikningur skal lagður fyrir ráðherra til úrskurðar eigi síðar en fjórum mánuðum eftir lok reikningsárs.

□ Ársreikning skal birta í Stjórnartíðindum og í ársskýrslu Seðlabankans. Mánaðarlegt efnahagsyfirlit skal jafnframt birta í Lögbirtingablaði.

■ **37. gr.** Árlega skal helmingur af meðalhagnaði næstliðinna þriggja ára, að fráðregnu framlagi í arðsjóð

skv. 2. mgr., greiddur í ríkissjóð. Skal við þann útreikning endurmeta hagnað fyrri árunna til verðlags hins þriðja. Greiðsla skal fara fram hinn 1. júní ár hvert.

□ Árlega skal leggja í arðsjóð a. m. k. jafngildi 40 milljóna króna miðað við verðlag í árslok 1984. Arðsjóður skal ávaxtaður á bestu fánlegum vaxta- og verðtryggingarkjörum en helmingur árlegra tekna hans skal renna í Vísindasjóð, sbr. lög um Vísindasjóð.¹⁾

¹⁾Sbr. l. 48/1987.

IX. kafli. Ýmis ákvæði.

■ **38. gr.** Bankaráðsmenn, bankastjórar og allir starfsmenn bankans eru bundnir þagnarskyldu um allt það er varðar hagi viðskiptaaðila bankans, málefni bankans sjálfs, svo og um önnur atriði sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara skv. lögum, fyrirmælum yfirboðara eða eðli málsins, nema dómari úrskurði að upplýsingar sé skylt að veita fyrir dómi eða lögreglu eða skylda sé til að veita upplýsingar lögum samkvæmt.

□ Þagnarskyldan helst þótt látið sé af starfi.

□ Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er Seðlabankanum heimilt að eiga gagnkvæm upplýsingaskipti við banka og opinberar stofnanir erlendis er varða athugun eða mat á fjárhagslegu öryggi innlánsstofnana og opinberra aðila hér á landi og erlendis skv. nánari reglum er ráðherra setur í reglugerð.

■ **39. gr.** Bankinn er undanþeginn tekju- og eignarskatti, sbr. lög um tekju- og eignarskatt.

□ Bækur bankans, ávísanir og hvers konar skuldbindingar, sem gefnar eru út af bankanum og í nafni hans, svo og skuldbindingar sem veita bankanum handveðsrétt, arðmiðar af skuldabréfum bankans og framsöl þeirra, skulu undanþeginn stimpilgjaldi.

X. kafli. Gildistökuákvæði.

■ **40. gr.** Lög þessi öðlast gildi 1. nóvember 1986.

□ Ákvæði VIII. kafla um reikningsskil gilda um reikningsárið 1985. Ákvæði 2. málsl. 2. mgr. 26. gr. og 2. mgr. 28. gr. taka einungis til þeirra sem ráðnir eru bankastjórar eftir gildistöku laga þessara. Ákvæði 1. mgr. 28. gr. skulu eigi skerða eftirlaun þeirra sem gegna stöðu bankastjóra að föstu aðalstarfi við gildistöku laganna.

■ **41. gr.** Í reglugerð,¹⁾ sem ráðherra gefur út að fengnum tillögum bankaráðs, skal setja nánari ákvæði um starfsemi bankans í samræmi við lög þessi, þar á meðal skal ákveða viðurlög í formi dagsekta og refsivaxta sé ákvörðunum bankans ekki hlítt. [Innheimt viðurlög samkvæmt þessari grein skulu renna að ¼ hlutum til ríkissjóðs og skulu þau greidd 1. júní ár hvert fyrir næstliðið ár.]²⁾

¹⁾Rg. 470/1986, sbr. rg. 136/1989 (um Seðlabanka Íslands). Rg. 211/1988 (um skipan gjaldeyris- og viðskiptamála). ²⁾L. 11/1989, 4. gr.

■ **42. gr.** Við gildistöku laga þessara falla úr gildi eftirtalin lög og lagaákvæði:

- Lög nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands,
- lög nr. 20/1962, um breyting á lögum nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands,
- lög nr. 10/1964, um breyting á lögum nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands,
- lög nr. 103/1973, um breyting á lögum nr. 20/1962, um breyting á lögum nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands,
- lög nr. 114/1978, um breyting á lögum nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands, sbr. 3. gr. laga nr. 10/1964,

1986
Nr. 36
5. maí

1986
Nr. 36
5. maí

f. lög
um Seðl
g. ák
nr. 13/1
h. ák
til viðn
i. ák
lækkun
j. ák
ríkisfjá
Ákvæð
■ I. V
fimm r
vara. F
bankar
■ II.
skoður
■ III.
banka
rekstr
■ IV.
vesti,
drátta
drátta
¹⁾Sbr.
■ V.
ríkissj
af me
meta
■ VI
árinu
skulu
¹⁾L.

1985
Nr. 86
4. júlí

Lög
I. ka
■ 1.
ríkisi
og vi
eftir
□ E
skipt
hluta
boði
■ 2.
ir og
□ R
viðsl
ar í
laga
■ 3
Rey
fer
að
ban
þess
■ 4
hve
skil
þeir
□
lög

útreikn-
lags hins
hvert.
ngildi 40
Arðsjóð-
erðtrygg-
kal renna

1986

Nr. 36

5. maí

1986

Nr. 36

5. maí

f. lög nr. 36/1983, um breyting á lögum nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands,

g. ákvæði 30. – 33., 37. og 3. tölul. 1. mgr. 39. gr. laga nr. 13/1979, um stjórn efnahagsmála o. fl.,

h. ákvæði 2. og 3. gr. laga nr. 10/1981, um ráðstafanir til viðnáms gegn verðbólgu,

i. ákvæði 5. gr. laga nr. 12/1981, um verðlagsaðhald, lækkun vörugjalds og bindiskyldu innlánsstofnana,

j. ákvæði 26. gr. laga nr. 43/1984, um ráðstafanir í ríkissjóðum, peninga- og lánsfjármálum 1984.

Ákvæði til bráðabirgða.

■ I. Við gildistöku laga þessara skal Alþingi kjósa fimm menn í bankaráð Seðlabankans og jafnmarga til vara. Frá sama tíma fellur niður umboð þeirra er þá sitja í bankaráðinu.

■ II. Við gildistöku laga þessara skal Alþingi kjósa tvo skoðunarmenn fyrir Seðlabankann.

■ III. Ákvæði 37. gr. um ráðstöfun tekjuaufgangs Seðlabankans til ríkissjóðs koma fyrst til framkvæmda vegna rekstrarársins 1985.

■ IV. Seðlabankinn ákveður hæstu leyfilega dráttarvexti, sbr. 5. gr. laga nr. 58/1960, um bann við okri, dráttarvexti o. fl., uns sett hafa verið sérstök lög um dráttarvexti o. fl.¹⁾

¹⁾Sbr. nú l. 25/1987.

■ V. Við ákvörðun á greiðslu hagnaðar Seðlabankans í ríkissjóð á árinu 1986, sbr. 37. gr., skal miða við helming af meðalhagnaði bankans árin 1985 og 1984 og endurmeta hagnað ársins 1984 til verðlags ársins 1985.

■ VI. [Innheimt viðurlög skv. 41. gr., sem lögð voru á á árinu 1988, skulu að ¼ hlutum greiðast í ríkissjóð og skulu greiðast ríkissjóði 1. júní 1989.]¹⁾

¹⁾L. 11/1989, 5. gr.

1985 Lög um viðskiptabanka.

I. kafli. Almenn ákvæði.

■ 1. gr. Lög þessi gilda um viðskiptabanka í eigu ríkisins sem hér eftir verða nefndir ríkisviðskiptabankar og viðskiptabanka sem reknir eru af hlutafélögum, hér eftir nefndir hlutafélagsbankar.

□ Einungis hlutafélögum er heimilt að reka aðra viðskiptabanka en ríkisviðskiptabanka. Ákvæði laga um hlutafélög gilda um hlutafélagsbanka nema annað sé búið í lögum þessum.

■ 2. gr. Ríkisviðskiptabankar eru sjálfstæðar stofnanir og lúta sérstakri stjórn samkvæmt lögum þessum.

□ Ríkissjóður ber ábyrgð á öllum skuldbindingum ríkisviðskiptabanka. Til þess að taka lán erlendis án tryggingar í sjálfs sín eignum þarf ríkisviðskiptabanki sérstaka lagaheimild hverju sinni.

■ 3. gr. Heimili og varnarþing ríkisviðskiptabanka er í Reykjavík. Um heimili og varnarþing hlutafélagsbanka fer eftir samþykktum þeirra. Viðskiptabanka er heimilt að starfrækja útibú vegna starfsemi sinnar þar sem bankaráð ákveður og að fullnægðum skilyrðum laga þessara.

■ 4. gr. Hlutverk viðskiptabanka er að hafa á hendi hvers konar viðskiptabankastarfsemi eins og hún er skilgreind í IV. kafla laga þessara. Önnur starfsemi er þeim óheimil.

□ Viðskiptabönkum er skylt og einum heimilt, nema lög ákveði annað, að nota í firma sínu eða til nánari

skýringar á starfsemi sinni orðið *banki* eitt sér eða samtengt öðrum orðum.

II. kafli. Stofnun hlutafélagsbanka o. fl.

■ 5. gr. Stofnendur hlutafélagsbanka skulu eigi vera færri en 50. Hluthafar skulu jafnan vera 50 hið fæsta.

□ Hlutafé í hlutafélagsbanka skal skiptast í a. m. k. 50 hluti, nema minnst 100 000 000 kr. og allt vera í íslenski eigu. Allt hlutafé skal vera greitt áður en bankinn er skráður í hlutafélagaskrá. Ekki skal skrá hækkun hlutafjár fyrr en hlutafjárauði er að fullu greiddur. Ráðherra skal breyta lágmarksfjárhæð hlutafjár samkvæmt þessari grein í hátt við almennar verðlagsbreytingar. Fjárhæðinni skal þó ekki breytt nema efni sé orðið til breytingar sem nemur a. m. k. 20% frá því breyting var síðast gerð. Lágmarksfjárhæðin skal jafnan standa á heilu hundraði þúsunda króna og taka gildi við upphaf árs.

■ 6. gr. Engar hömlur má leggja á viðskipti með hluti í hlutafélagsbanka.

□ Í samþykktum er óheimilt að veita tilteknum hlutum aukid atkvæðagildi eða skipta hlutum með öðrum hætti í sérstaka flokka. Enginn hluthafa má fara með fyrir sjálfs sín hönd eða annarra meira en ½ hluta samanlagðra atkvæða í bankanum.

■ 7. gr. Þótt hlutafélagsbanki sé skráður í hlutafélagaskrá má hann eigi hefja starfsemi fyrr en hann hefur fengið starfsleyfi sem ráðherra veitir.

■ 8. gr. Ráðherra getur veitt hlutafélagsbönkum, sem eiga lögheimili og varnarþing erlendis, leyfi til að starfrækja umboðsskrifstofur hér á landi. Hlutverk umboðsskrifstofa er að miðla upplýsingum, veita ráðgjöf og sinna annarri þjónustustarfsemi hér á landi á vegum erlendra banka. Umboðsskrifstofum er óheimilt að taka við innlánnum, veita útlán eða stunda verðbréfavíðskipti.

□ Ákvæði XVII. kafla laga um hlutafélög gilda um þar umboðsskrifstofur sem settar eru á stofn samkvæmt 1. mgr. en að öðru leyti setur ráðherra nánari reglur¹⁾ um starfsemi þeirra að fengnum tillögum bankaeftirlitsins, þ. á m. um skilyrði fyrir leyfisveitingu og afturköllun leyfisins ef starfrækslan brýtur í bága við settar reglur. Ráðherra ákveður gjald fyrir veitingu leyfis til starfrækslu umboðsskrifstofu.

□ Tilkygningar, sem senda skal hlutafélagaskrá samkvæmt XVII. kafla laga um hlutafélög, skulu einnig sendar bankaeftirlitinu.

¹⁾Rg. 230/1987.

III. kafli. Stjórn.

Ríkisviðskiptabankar.

■ 9. gr. Yfirstjórn ríkisviðskiptabanka er í höndum viðskiptaráðherra og bankaráða svo sem fyrir er mælt í lögum þessum.

□ Bankaráð ríkisviðskiptabanka skipa fimm menn kjörnir hlutbundinni kosningu af Alþingi til fjögurra ára í senn ásamt jafnmörgum til vara. Ráðherra skipar formann bankaráðs til fjögurra ára úr hópi hinna kjörnu aðalmanna og annan varaformann.

□ Ráðherra ákveður þökun bankaráðsmanna og varamanna þeirra.

■ 10. gr. Ráðherra getur hvenær sem er krafid bankaráð upplýsinga um rekstur og hag bankans.

■ 11. gr. Bankastjórn ríkisviðskiptabanka skipuð þremur bankastjórum hefur með höndum framkvæmdastjórn bankans.

1985

Nr. 86

4. júlí